

Jheronimus Bosch

Visioenen van een genie

het
noordbrabants
museum

13 feb t/m 8 mei 2016
's-Hertogenbosch
www.hnbm.nl

Biografie Jheronimus Bosch Levensloop Jheronimus van Aken

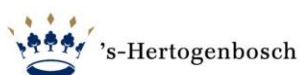
Als Jheronimus van Aken wordt hij rond 1450 geboren in de Vughterstraat in 's-Hertogenbosch (Nederland), in het huis van zijn grootvader en schilder Jan waar Jheronimus' vader en ooms ook wonen en het familieatelier delen. Jheronimus, toen ook wel Jeroen of Joen genoemd, heeft twee broers: Jan en Goessen, en twee zussen: Herbertke en Kathrien. Na de lagere school gaat Jheronimus naar de Latijnse school, wat hem onderscheidt van de meeste van zijn leeftijdgenoten. In 1462, als hij een jaar of twaalf is, kopen zijn ouders een huis aan de Markt (nummer 29, nu de Kleine Winst). Daar krijgen Jheronimus, Jan en Goessen hun schildersopleiding. In 1480/81 trouwt Jheronimus met Aleid, dochter uit de welgestelde en ontwikkelde familie Van de Meervenne. Ze betrekken Aleids huis aan aan de (chiquere) noordzijde van Markt (nummer 61, nu Invito), tegenover het schildersatelier van de familie Van Aken.

Jheronimus' bekendheid als schilder groeit in die jaren gestaag, binnen en buiten de stad. In 1488 wordt hij 'gezworen lid' van de Lieve Vrouwe Broederschap. Jheronimus' lidmaatschap van dit elitaire gezelschap bevestigt zijn voornamelijk status. De Lieve Vrouwe Broederschap heeft een huis voor samenkomsten "Het Zwanebroedershuis" en een eigen kapel (nu: de Sacramentskapel) in de Sint-Janskathedraal. Voor het nieuwe altaarretabel in deze kapel beschilderde Jheronimus de 2 luiken met de heiligen Johannes de Doper en Johannes Evangelist, die beide als patroon van de kerk werden vereerd. Deze schilderijen zullen in 2016 weer terug in 's-Hertogenbosch te zien zijn. Eind 15de eeuw begint Jheronimus ook zijn schilderijen te signeren met zijn artiestennaam: 'Jheronimus Bosch', naar de stad waar hij woont en werkt. Het gaat Jheronimus voor de wind: dankzij zijn prestigieuze opdrachtgevers is hij in goeden doen, maar bijzonder rijk wordt hij niet.

Op 9 augustus 1516 wordt Jheronimus begraven, vanuit de Sint-Jan. Enkele werken van de schilder zullen daar hebben toegekeken. Volgens bronnen erft zijn vrouw en worden er geen kinderen vermeld. Waaraan hij is gestorven weten we niet; er waarde in die periode een besmettelijke ziekte door 's-Hertogenbosch maar of die hem ook velde, is onbekend. Wel bekend is dat Jheronimus' werk in de vijf eeuwen na zijn dood onverminderd bijzonder en uniek is gebleven. En dat hij met recht de beroemdste middeleeuwse schilder van Nederland genoemd mag worden. Geboren, getogen en overleden in 's-Hertogenbosch.

Chronologie

- 1450 (circa) geboortjaar Jheronimus van Aken
- 1462 Familie-atelier op de Markt van 's-Hertogenbosch
- 1480 Huwelijk met Aleid van de Meervenne
- 1488 Bosch wordt lid van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap
- 1488 Uiterlijk in dit jaar begint Jheronimus met het signeren als Jheronimus Bosch
- 1504 Filips de Schone, hertog van Bourgondië en Brabant, bestelt bij Bosch een Laatste Oordeel
- 1516 Bosch wordt begraven, de mis vindt plaats in de Sint-Jan kathedraal van 's-Hertogenbosch
- 2007 Eerste vergaderingen ter voorbereiding op het Bosch Research and Conservation Project en de Bosch-tentoonstelling in 2016
- 2016 Grootste deel van zijn oeuvre keert terug naar 's-Hertogenbosch

Provincie Noord-Brabant

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

DANKZIJ DE DEELNEMERS VAN DE
BankGiroLoterij

GIESKES-STRIJBIJ
FONDS

FONDS21

A
M
D
O

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

KLM

